

Przegląd perspektywy PKB i wyzwań dla polskiej
gospodarki w 2019 r. na tle gospodarki światowej

OFP FINANSOWANIE
RESTRUKTURYZACJE
SP. z o.o.

Warszawska 78, 81- 309 Gdynia

507 713 707 | 58 620 05 67 |

fax 58 620 05 64

sekretariat@ofp.com.pl

OFP

finansowanie | restrukturyzacje

Spis Treści

1. Wstęp.....	2
2. Przegląd perspektywy PKB i wyzwań dla polskiej gospodarki w 2019 r.	2
3. Co wynika z światowego cyklu koniunktury dla polskiej gospodarki w 2019 r...3	
4. Wyzwania dla polskiej gospodarki w 2019 r.....	4
5. Aktualizacja światowych perspektyw gospodarczych a Polska.....	5
6. Ocena skutków prognozowanego ła gospodarczego i zapoczątkowanej materializacji ryzyk gospodarki światowej dla polskiej gospodarki.....	8
7. Wnioski.....	9

1. Wstęp

Celem niniejszego raportu jest przegląd perspektyw PKB i wyzwań przed jakimi stoi polska gospodarka w 2019 r. i kolejnych latach 2020-2023 opracowanych przez międzynarodowych i polskich ekonomistów. Dokonano również oceny skutków prognozowanego tła gospodarczego i zapoczątkowanej materializacji ryzyk gospodarki światowej dla polskiej gospodarki, w tym dla kluczowych branż dla rozwoju regionu pomorskiego przez OFP Finansowanie Restrukturyzacji Sp. z o.o. (OFP).

2. Przegląd perspektyw PKB i wyzwań dla polskiej gospodarki w 2019 r.

Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW) szacował wzrost gospodarczy w Polsce na 5,1 proc. w 2018 r. i spodziewa się spowolnienia do 3,6 proc. w 2019 r. oraz do 3 proc. w 2020 r. i do 2,8 proc. rocznie w latach 2021-2023.

W październiku ub.r. MFW prognozował, że wzrost gospodarczy w Polsce wyniesie 4,4% w 2018 r. i 3,5% w 2019 r.

Po kilku latach bardzo silnego zrostu, gospodarka spowolni do bardziej zrównoważonego poziomu. W krótkim terminie wzrost spowolni do wciąż wysokiego poziomu 3-3,5% w latach 2019-2020, przy niskim bezrobociu¹ - napisano w raporcie na temat Polski.

Według prognoz Funduszu, popyt krajowy wzrósł o 5,9% w ub.r., a w tym roku zwiększy się o 4,4%, by spowolnić do 3,5% wzrostu w 2020 r. i po 2,7% rocznie w latach 2021-2023. Wzrost konsumpcji prywatnej w latach 2018-2023 to odpowiednio: 4,3%, 4%, 3,5% i po 3% w ostatnich trzech latach.

MFW wskazuje, że stopa bezrobocia osiągnęła rekordowo niski poziom, a Polska przyciągnęła znaczną liczbę pracowników z zagranicy.

Jednakże spowalniający popyt zagraniczny doprowadzi do obniżenia tempa wzrostu PKB w 2019 r., podczas gdy perspektywy średniookresowe są słabsze - ze względu na malejącą populację osób w wieku produkcyjnym, umiarkowane inwestycje prywatne i nieznaczne wzrosty wydajności – wskazuje MFW.

Fundusz prognozuje, że stopa bezrobocia, według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), wyniosła na koniec ub.r. 3,7%, na koniec tego roku obniży się do 3,5% i pozostanie na poziomie 3,4% w latach 2021-2023.

MFW spodziewa się, że inflacja średnioroczna w 2019 r. wyniesie 2,3% i przyspieszy do 2,6% w 2020 r., zaś w kolejnych trzech latach wyniesie po 2,5%. Z kolei inflacja

¹ Źródło: <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2019>

na koniec roku ukształtuje się w tym okresie na poziomach 2,6% w 2019 i 2020 r. oraz po 2,5% w kolejnych 2021-2023 latach.

3. Co wynika ze światowego cyklu koniunktury dla polskiej gospodarki w 2019 r.²

Dane z raportu Międzynarodowego Funduszu Walutowego potwierdzają, że Polskę czeka spowolnienie wzrostu PKB, co wpisuje się w ogólnoświatowy cykl koniunkturalny.

Zgodnie z prognozami MFW dynamika PKB będzie mniejsza, ale w przypadku Polski utrzyma się na solidnym poziomie w tym roku (3,8 proc.).

Jak podaje Ministerstwo Finansów – resort pracuje nad rozwiązaniami systemowymi wspomagającymi stabilny rozwój naszej gospodarki, aby była jeszcze bardziej odporna na uwarunkowania zewnętrzne.

Tab. 1. Prognoza PKB na 2019 r.

Źródło: NBP, KE, MFW, OECD, MinFin.

Źródło:PIE,

Ostatnie publikowane prognozy PKB wskazują odpowiednio:

- według OECD – wzrost PKB Polski w 2019 r. o 4 proc.,

² Źródło: ISBNews/PAP

- wg MFW – o 3,5 proc.,
- wg KE – o 3,7 proc.,
- wg NBP – o 3,8 proc.

Ta ostatnia wartość została również przyjęta w rządowych założeniach budżetowych na 2019 r.

Polska gospodarka zanotowała w 2018 r. wzrost na poziomie 5 proc, co było wynikiem znacznie wyższym niż prognozy z początku roku.

4. Wyzwania dla polskiej gospodarki w 2019 r.

Pierwszym kluczowym czynnikiem ryzyka dla polskiej gospodarki w 2019 r. jest brexit. Polska wprawdzie ma niewielki bezpośredni udział handlu z Wielką Brytanią, natomiast powiązania Wielkiej Brytanii z innymi krajami Europy mogą spowodować przejściowe trudności dla naszej gospodarki.

Drugim istotnym czynnikiem ryzyka jest osłabienie koniunktury światowej i europejskiej, szczególnie w Niemczech, które już się rozpoczęło. Czy i jak będzie głębokie, jak długo będzie trwało, czy się przeniesie na globalne rynki finansowe i spowoduje kryzys światowy – tego nie wiadomo.

MFW i Bank Światowy (BŚ) oczekują wolniejszego wzrostu w wielu gospodarkach. Zatem idzie spowolnienie na świecie, spowolnienie w UE. W konsekwencji spodziewamy się koniunkturalnego spowolnienia gospodarczego również w Polsce. Przed polską gospodarką stoją zatem potencjalne wyzwania i ryzyka. Polski Instytut Ekonomiczny³ (PIE) wskazał dodatkowo jeszcze cztery⁴ wewnętrzne istotne czynniki ryzyka dla dalszego rozwoju. Są to:

³ Źródło: PIE, z dnia 19 lutego 2019 r.

⁴ pogorszenie koniunktury światowej (gdy pewne decyzje polityczne, związane z brexitem czy konfliktem handlowym między Stanami Zjednoczonymi i Chinami odbiją się na globalnej gospodarce); zahamowanie eksportu (wywołane problemami naszych ważnych partnerów – Niemiec, Francji itd.);

- presja kosztowa utrudniająca realizację infrastrukturalnych projektów inwestycyjnych,
- wzrost inflacji,
- spadek tempa wzrostu konsumpcji prywatnej,
- zahamowanie tempa wzrostu wynagrodzeń realnych.

Dodatkowo zespół handlu zagranicznego PIE wskazuje, że na polską gospodarkę wpływać będą ceny surowców – w tej kwestii prognozy na 2019 r. są bardzo konserwatywne i zachowawcze. Bank Światowy przewiduje jednoprocenowy wzrost, zaś Międzynarodowy Fundusz Walutowy jednoprocenowy spadek cen surowców – wskazując przy tym, że na rynkach surowcowych jest wiele czynników nieprzewidywalnych – stąd duża niepewność prognoz.

Dla bilansu handlowego Polski surowce – w tym głównie paliwa – są obciążeniem. Polska jest importerem surowców netto, wzrost ich cen działa niekorzystnie na nasz bilans handlowy.

Spadek cen ropy, który nastąpił w listopadzie 2018 r. – jeśli ceny znowu się nie podniosą – może poprawić nasz bilans handlowy w 2019 r. o ok. 7 mld zł (czyli ok. 0,4 proc. PKB). Jednocześnie spowoduje on efekt antyinflacyjny (szacunkowo o ok. 0,35 p.p.) – w odróżnieniu od efektu proinflacyjnego, z którym mieliśmy do czynienia w 2018 r. podaje PIE.

5. Aktualizacja światowych perspektyw gospodarczych a Polska⁵

Międzynarodowy Fundusz Walutowy w dniu 9 kwietnia br. po raz kolejny obniżył prognozę dla światowej gospodarki. Jej wzrost ma wynieść 3,3 procent, a nie jak przewidywano wcześniej – 3,5 procent.

Polska gospodarka, mimo lekkiego spowolnienia, ma w tym roku osiągnąć wzrost na poziomie 3,8 procent, czyli jeden z najwyższych w Europie. Wcześniejsza prognoza MFW mówiła o wzroście polskiego PKB o 3,5 procent.

⁵ Źródło: World Economic Outlook, IMF, 9 kwietnia 2019 r.

GROWTH PROJECTIONS

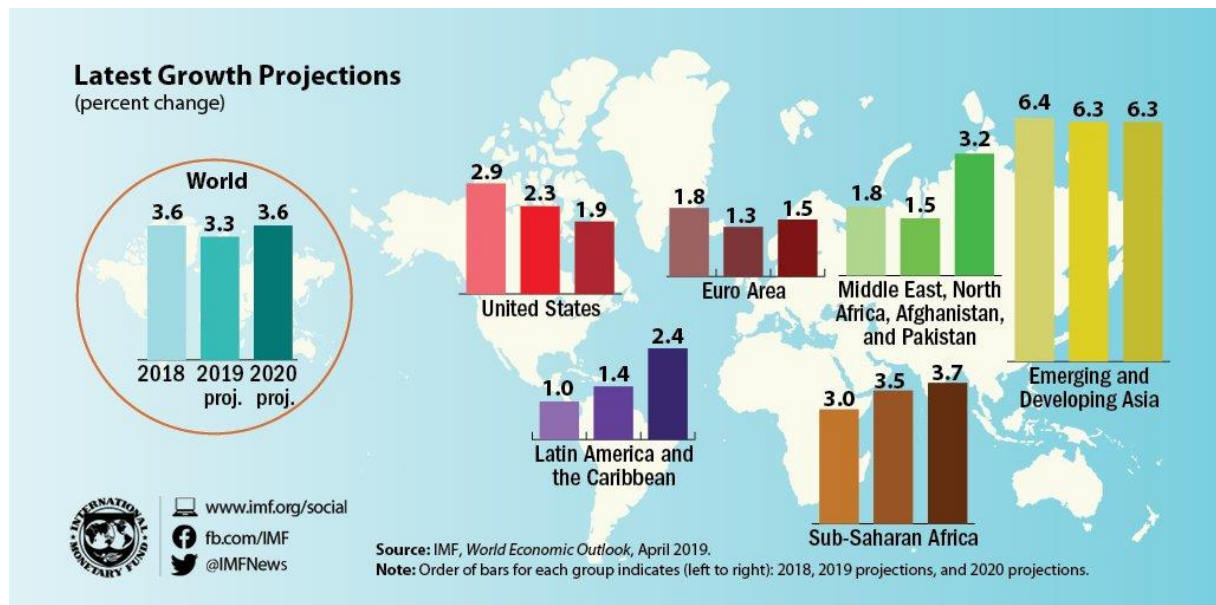
Global Growth Is Set to Moderate in the Near Term,
Then Pick Up Modestly

INTERNATIONAL MONETARY FUND • www.imf.org • #WEO

Źródło: www.imf.org/social

Jak wskazuje aktualizacja raportu MFW wzrost światowej gospodarki jest najniższy od czasu kryzysu finansowego datowanego na upadek Lehman Brothers' Banku inwestycyjnego we wrześniu 2008 r., czyli sprzed dekady. Powodem tej sytuacji jest wojna handlowa i brexit.

Źródło: www.imf.org/social

Jako przyczyny spowolnienia MWF podaje między innymi napięcia handlowe pomiędzy USA a Chinami oraz potencjalne negatywne skutki „twardego” brexitu.

Global Economy: A Delicate Moment

Latest *World Economic Outlook* growth projections

(percent change)

	2018	Projections	
		2019	2020
Advanced Economies	2.2	1.8	1.7
United States	2.9	2.3	1.9
Euro Area	1.8	1.3	1.5
Germany	1.5	0.8	1.4
France	1.5	1.3	1.4
Italy	0.9	0.1	0.9
Spain	2.5	2.1	1.9
Japan	0.8	1.0	0.5
United Kingdom	1.4	1.2	1.4
Canada	1.8	1.5	1.9
Other Advanced Economies	2.6	2.2	2.5

Source: IMF, *World Economic Outlook*, April 2019.

INTERNATIONAL MONETARY FUND

Źródło: www.imf.org/social

Prognozę wzrostu gospodarczego w strefie Euro również obniżono z 1,6 do 1,3 procent. Eksperti Funduszu stwierdzili, że gospodarka europejska straciła rozpęd z powodu utraty zaufania konsumentów i przedsiębiorców oraz kłopotów niemieckiego przemysłu motoryzacyjnego po wprowadzeniu nowych norm emisji zanieczyszczeń.

Międzynarodowy Fundusz Walutowy optymistycznie ocenił perspektywy polskiej gospodarki, prognozując wzrost PKB naszego kraju na poziomie 3,8 procent. To wzrost o 0,3 procent w stosunku do prognozy z października 2018 roku.

Pod względem prognozowanego tempa wzrostu Polskę wyprzedzają w Europie tylko Malta i Irlandia.

W 2020 r. tempo wzrostu gospodarczego w naszym kraju ma spaść do 3,1 procent. Inflacja w Polsce w kolejnych latach ma utrzymać się na poziomie poniżej 2 procent, a bezrobocie w granicach 3,5 procent również będzie jednym z najniższych w Europie.

6. Ocena skutków prognozowanego tła gospodarczego i zapoczątkowanej materializacji ryzyk gospodarki światowej dla polskiej gospodarki

W ocenie OFP prognozowana perspektywa PKB na 2019 r. dla Polski, a w szczególności jej pozytywna korekta przez MFW w dniu 9 kwietnia br. wskazuje z jednej strony na stabilność naszej gospodarki, w tym finansową, z drugiej zaś strony może dowodzić, że Polska pomimo zaklasyfikowania jej dnia 28. września 2018 r. przez FTSE Russell⁶ do grona krajów rozwiniętych (ang. *Developed Markets*) pozostaje w okresie tzw. „wchodzenia i dorównywania”, tj. przejścia z lidera w grupie krajów rozwijających się (ang. *Emerging Markets*) do „bycia rybą” w grupie krajów rozwiniętych. Niezaprzeczalnie, powoli i stabilnie budujemy swoją nową pozycję wśród takich państw jak Niemcy, Francja, Japonia czy Australia.

Jak wynika z raportów światowych i krajowych ekspertów Polskę czeka spowolnienie wzrostu PKB w 2019 r., co wynika z obecnego światowego cyklu koniunktury. Sytuacja jest jednak stabilna, potwierdza to poprawa prognozy PKB na ten rok przez MFW, która pokrywa się z prognozą NBP, z 3,5% do 3,8%, czyli jeden z najwyższych w Europie.

Materializacja ryzyk, tj. brexit, konflikt handlowy USA - Chiny oraz osłabienie koniunktury światowej i europejskiej, szczególnie w Niemczech, które już się rozpoczęło i wpływa bezpośrednio na branżę spożywczą i motoryzacyjną to główne powody tego spowolnienia.

W ocenie OFP kluczowe znaczenie na utrzymanie prognozowanego PKB ma poradzenie sobie m.in. przedsiębiorstw z wyzwaniami stojącymi przed polską gospodarką, tj.:

- nieprzewidywalnym rynkiem surowców (prognozowany przez BŚ wzrost cen o 1 proc.), których jesteśmy importerem netto,
- presją kosztową, w tym wynagrodzeń pracowniczych, utrudniającą realizację infrastrukturalnych projektów inwestycyjnych, w szczególności tych rozpoczętych i długoterminowych oraz
- regresem na rynku deweloperskim⁷.

⁶ źródło: <https://emerging-europe.com/news/poland-promoted-to-developed-market-status-by-ftse-russell>

⁷ źródło: rynekpierwotny.pl z dnia 18.04.2019 r; Tym samym teoria o wejściu pierwotnego segmentu mieszkaniowego w fazę cyklicznego spowolnienia koniunktury zyskała kolejny wiarygodny argument. Tym samym potwierdzając prawdopodobnie początek dłuższego okresu dekonunktury.

Z zapoczątkowaną realizacją ryzyk gospodarki światowej, wyżej wskazanymi wyzwaniem dla polskiej gospodarki muszą się mierzyć również kluczowe branże dla rozwoju regionu pomorskiego.

W ocenie OFP realizacja wskazanych ryzyk może dotknąć w szczególności takie kluczowe branże jak: budownictwo⁸, transport, logistyka i motoryzacja, energetyka, przemysł spożywczy.

Brak zabezpieczenia się przedsiębiorstw przed ryzykami⁹ (w tym ryzykiem biznesu, finansowymi, operacyjnymi, kredytowym) poprzez m.in. dywersyfikację portfela produktów, produkcji czy modelu biznesowego we wskazanych branżach będzie skutkowało ich materializacją, a w konsekwencji nieuniknioną restrukturyzacją rozwojową, operacyjną i / lub finansową, zaś w sytuacji braku reakcji „na czas” przez Zarząd i ich właścicieli upadłością przedsiębiorstwa, co może mieć wymierne przełożenie na dynamikę rozwoju regionu pomorskiego.

7. Wnioski

MFW i Bank Światowy oczekują wolniejszego wzrostu w wielu gospodarkach. W konsekwencji spodziewamy się spowolnienia gospodarczego również w Polsce w 2019 r. i kolejnego w latach 2020-2023.

Dynamika PKB będzie mniejsza, ale w przypadku Polski utrzyma się na najwyższym poziomie w UE w tym roku (3,8 proc.).

Prognozę wzrostu gospodarczego w strefie Euro obniżono z 1,6 do 1,3 procent. Eksperti Funduszu stwierdzili, że gospodarka europejska straciła rozpęd z powodu *utrąty zaufania konsumentów i przedsiębiorców oraz kłopotów niemieckiego przemysłu motoryzacyjnego po wprowadzeniu nowych norm emisji zanieczyszczeń.*

Międzynarodowy Fundusz Walutowy optymistycznie zaś ocenił perspektywy polskiej gospodarki, prognozując wzrost PKB naszego kraju na poziomie 3,8 procent. To wzrost o 0,3 procent w stosunku do wcześniejszej prognozy.

Konkludując, po kilku latach bardzo silnego wzrostu, polska gospodarka spowolni do bardziej zrównoważonego poziomu, a w niektórych branżach, tj. deweloperka odnotowuje się kolejną fazę regresu. W 2020 r. tempo wzrostu gospodarczego w naszym kraju ma spaść do 3,1 procent, a w latach 2021-2023 do 2,7 proc. rocznie. Inflacja w Polsce w latach 2021-2023 ma utrzymać się na poziomie

⁸ w pierwszym kwartale br. statystyki sprzedażowe deweloperów notowanych na GPW uległy kolejnej fazie regresu

⁹ <https://analizafinansowa.pl/wycena-przedsiębiorstw/jak-mierzyc-ryzyko-finansowe-w-przedsiębiorstwie-i-jak-skutecznie-nim-zarządzać-3148.html>

poniżej 2 procent, a bezrobocie w granicach 3,5 procent. Odbije się to na zahamowaniu wzrostu realnych wynagrodzeń i tym samym spadku tempa konsumpcji gospodarstw domowych, co przełoży się na spadek popytu.

OFP rekomenduje, aby najbardziej sensytywne na prognozowane ryzyka i ich skutki dla gospodarki branży, w tym kluczowe dla rozwoju regionu pomorskiego, takie jak budownictwo, transport, logistyka i motoryzacja, energetyka, przemysł spożywczy, w szczególności zwróciły uwagę na zabezpieczenie się przed skutkami ryzyk poprzez m.in. ich dywersyfikację, wzmocniły nadzór właścicielski, a tym samym zapewniły kontynuację swej działalności.

dr Anna A. Koronkiewicz

Gdynia, 19 kwietnia 2019 r.